

Průzkum prognóz makroekonomického vývoje ČR

Cílem průzkumu makroekonomických prognóz (tzv. Kolokvia), který provádí MF ČR, je zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky a vyhodnotit základní tendence, s nimiž zúčastněné instituce ve svých předpovědích počítají. Výsledky 41. Kolokvia, které se konalo v dubnu 2016, vycházejí z předpovědí 20 institucí (MF ČR, MPO, MPSV, ČNB, Akcenta CZ, Bankovní institut vysoká škola, CYRRUS, Česká spořitelna, ČSOB, Deloitte, Generali Investments CEE, Hospodářská komora ČR, Institut ekonomických studií FSV UK, ING Bank, Komerční banka, Raiffeisenbank, Svaz českých a moravských výrobních družstev, Svaz průmyslu a dopravy ČR, UniCredit Bank, Vysoká škola ekonomická). Pro větší reprezentativnost průzkumu k nim byly přiřazeny prognózy EK (European Economic Forecast z února 2016) a MMF (World Economic Outlook z dubna 2016).

Základní tendence vývoje v letech 2016–2019, s nimiž MF ČR počítá v aktuální Makroekonomické predikci (duben 2016), jsou s prognózami ostatních institucí konzistentní. U předpovědí pro roky 2018 a 2019, které jsou chápány jako indikativní výhled, je ale srovnání komplikováno skutečností, že prognózy zúčastněných institucí v řadě případů toto období nepokrývají (celé období 2016–2019 pokrývají, alespoň u některých ukazatelů, předpovědi 13 institucí). Shrnutí základních ukazatelů a aktuální predikci MF ČR uvádí tabulky 1 a 2.

Hlavní tendence makroekonomického vývoje v letech 2016 a 2017 lze shrnout takto:

- V roce 2015 dosáhl ekonomický růst 4,2 %, byl však pozitivně ovlivněn řadou jednorázových či dočasných faktorů, zejména absorpcí prostředků z fondů EU z programového období 2007–2013 a kladným nabídkovým šokem v podobě výrazného meziročního propadu ceny ropy. Z těchto faktorů by měla ekonomika v roce 2016 podporovat již jen nízká cena ropy, byť podstatně menší měrou než v roce 2015. Pro letošní rok tak instituce v průměru počítají se zpomalením růstu HDP na 2,5 %, v roce 2017 by se pak růst mohl nepatrně zrychlit na 2,7 %. V obou letech by měl být růst ekonomiky tažen domácí poptávkou, a to jak výdaji na konečnou spotřebu, tak investicemi do fixního kapitálu. Mírně kladný příspěvek čistých vývozu k růstu HDP odráží nejen očekávaný pomalý růst v eurozóně (stěžejní obchodní partner ČR), ale též vyšší dovozy spojené s relativně solidním růstem domácí poptávky.
- Rok 2016 by se měl vyznačovat velmi nízkou inflací, a to především kvůli protiinflačnímu působení ceny ropy. Míra inflace by tak podle průměru prognóz zúčastněných institucí letos mohla dosáhnout 0,7 %, v roce 2017 by se růst spotřebitelských cen mohl zrychlit na 1,7 %.
- Situace na trhu práce by se díky růstu ekonomiky měla zlepšovat. Instituce v průměru počítají s růstem zaměstnanosti o 0,8 % v roce 2016 a o 0,4 % v roce 2017, zatímco míra nezaměstnanosti by měla pozvolna klesat – letos by v průměru za celý rok měla dosáhnout 4,6 %, v roce 2017 pak 4,5 %.
- Instituce v průměru očekávají, že růst objemu mezd a platů v letech 2016 i 2017 přesáhne 4 %. Mzdy a platy by tak rostly obdobným tempem jako v roce 2015.
- Pro rok 2016 respondenti v průměru počítají s přebytkem běžného účtu platební bilance ve výši 1,0 % HDP, v roce 2017 by se přebytek běžného účtu měl nepatrně snížit na 0,8 % HDP. Na saldo běžného účtu bude příznivě působit nízká cena ropy.

Tabulka 1: Výsledky šetření na léta 2016 a 2017

		2016						2017					
		min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR	min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>													
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,3	1,5	1,5	1,6	1,7	1,3	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,5
Cena ropy Brent	USD/barel	35	37	39	41	45	41	43	45	48	50	58	47
3M PRIBOR	průměr v %	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,9	0,3
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,2	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6	0,3	0,7	0,8	1,1	1,3	0,8
Měnový kurz CZK/EUR		27,0	27,0	27,0	27,1	27,2	27,0	25,7	26,4	26,6	27,0	27,1	26,9
Měnový kurz USD/EUR		1,01	1,10	1,11	1,12	1,15	1,10	0,90	1,09	1,12	1,17	1,21	1,10
<i>Hlavní indikátory</i>													
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	2,0	2,4	2,5	2,6	3,1	2,5	2,2	2,6	2,7	2,9	3,2	2,6
Příspěvek změny zásob	p. b.	-0,6	-0,3	-0,1	0,1	0,2	0,1	-0,3	0,0	0,0	0,2	0,4	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	0,1	0,2	0,4	0,6	1,2	0,2	-0,4	0,2	0,2	0,4	0,8	0,2
Spotřeba domácností	reálný růst v %	2,5	2,9	3,0	3,2	3,5	3,1	2,1	2,6	2,8	2,9	3,8	2,7
Spotřeba vlády	reálný růst v %	1,3	1,9	2,3	2,7	3,4	2,1	0,5	1,7	1,9	2,1	3,3	1,6
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	-0,2	0,7	1,8	2,2	7,2	0,6	1,8	2,8	3,4	3,5	7,0	3,0
Deflátor HDP	růst v %	0,5	1,0	1,1	1,3	1,5	1,0	0,5	1,3	1,6	1,7	2,4	1,3
Průměrná míra inflace	v %	0,5	0,6	0,7	0,8	1,2	0,6	0,5	1,7	1,7	2,0	2,4	1,4
Zaměstnanost (VŠPS)	růst v %	0,4	0,6	0,8	1,0	1,2	0,5	-0,5	0,2	0,4	0,5	1,2	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	4,3	4,5	4,6	4,7	5,2	4,4	4,0	4,4	4,5	4,6	5,1	4,3
Objem mezd a platů	nom. růst v %	3,5	4,2	4,4	4,5	5,4	4,5	3,3	3,7	4,1	4,5	4,9	4,6
Saldo běžného účtu	v % HDP	-0,4	0,9	1,0	1,4	2,0	1,1	-0,6	0,7	0,8	1,1	1,5	1,0

Pozn.: Údaje ve sloupci P25 (P75) odpovídají 1. (3.) kvartilu vzorku prognóz pro daný ukazatel.

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF ČR

Tabulka 2: Výsledky šetření na léta 2018 a 2019

		2018				2019			
		min.	průměr	max.	MF ČR	min.	průměr	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>									
HDP zemí EA12	reálný růst v %	1,3	1,6	2,0	1,8	1,0	1,6	2,0	1,8
Cena ropy Brent	USD/barel	50	55	65	51	50	58	70	54
3M PRIBOR	průměr v %	0,3	0,6	1,2	0,3	0,3	1,0	2,2	0,5
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	0,4	1,3	2,2	1,2	0,4	1,6	3,0	1,6
Měnový kurz CZK/EUR		25,0	25,6	26,3	26,2	24,0	25,0	26,0	25,6
Měnový kurz USD/EUR		0,90	1,11	1,25	1,10	1,00	1,16	1,30	1,10
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	2,0	2,5	2,9	2,4	1,5	2,3	2,8	2,4
Příspěvek změny zásob	p. b.	0,0	0,1	0,1	0,0	-0,1	0,0	0,2	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-0,2	0,1	0,3	0,3	-1,1	-0,2	0,4	0,4
Spotřeba domácností	reálný růst v %	1,4	2,6	3,7	2,4	1,0	2,7	3,5	2,3
Spotřeba vlády	reálný růst v %	1,0	1,7	3,0	1,4	1,0	1,9	3,2	1,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	3,0	4,1	6,7	3,1	1,9	4,0	6,6	3,1
Deflátor HDP	růst v %	0,4	1,7	2,7	1,6	0,4	1,7	2,4	1,8
Průměrná míra inflace	v %	0,6	1,8	2,3	1,8	0,8	1,9	2,2	1,9
Zaměstnanost	růst v %	0,0	0,4	1,1	0,1	-0,2	0,4	1,2	0,1
Míra nezaměstnanosti VŠPS	v %	4,0	4,4	4,7	4,2	4,0	4,4	4,9	4,2
Objem mezd a platů	nom. růst v %	3,1	4,2	5,5	4,6	2,3	4,1	5,5	4,6
Saldo běžného účtu	v % HDP	-0,5	0,5	1,2	1,2	-0,6	0,4	1,2	1,2

Pramen: Respondenti průzkumu, propočty MF ČR

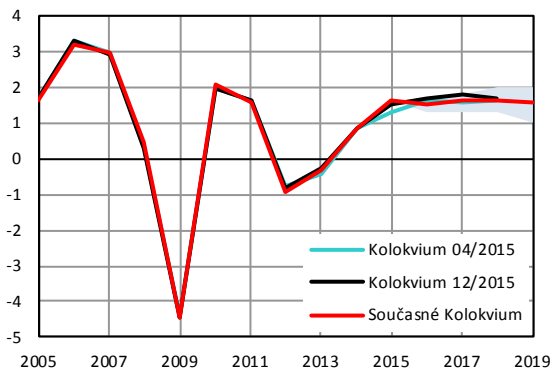
Přehled ukazatelů

Grafické znázornění minulého a předpokládaného vývoje jednotlivých ukazatelů zachycují grafy 1–18. Pro porovnání jsou zahrnuty i konsensuální předpovědi dvou předchozích Kolokvií. Krajní prognózy ukazatelů (sloupce min. a max. v tabulkách 1 a 2) tvoří hranice zvýrazněné oblasti.

Graf 1: Hrubý domácí produkt zemí EA12

reálný růst v %

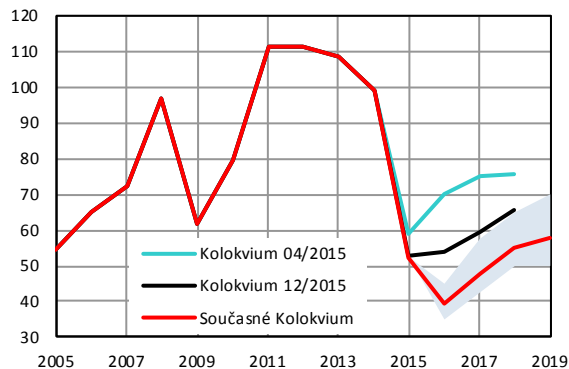
Pokračování pozvolného růstu v EA12

Graf 2: Cena ropy Brent

v USD/barel

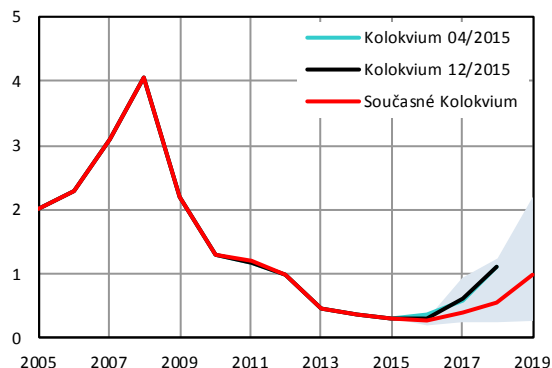
Další výrazný posun predikcí směrem dolů

Graf 3: 3M PRIBOR

průměr v %

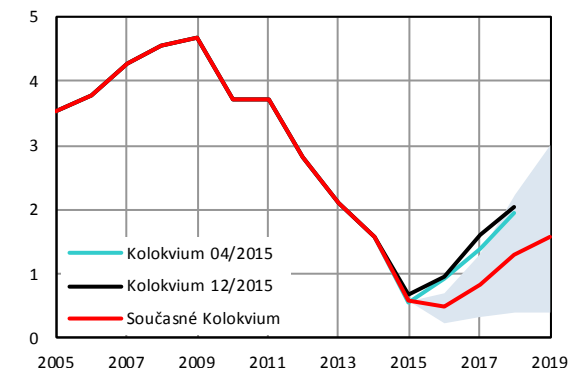
Výraznější růst krátkodobých sazeb až v roce 2019

Graf 4: Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů

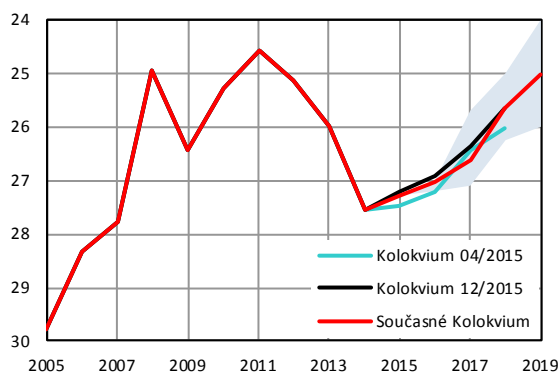
průměr v %

Velmi nízké výnosy českých státních dluhopisů v celém horizontu

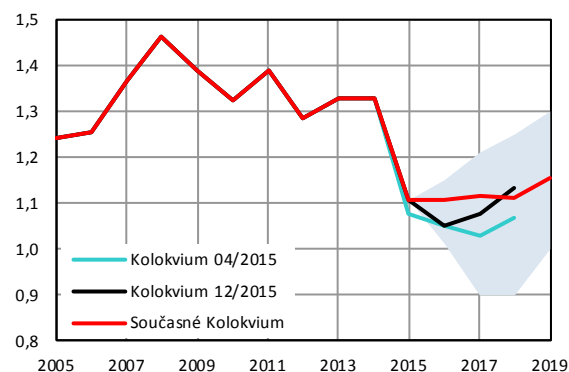
Graf 5: Měnový kurz CZK/EUR

Posílení koruny pod 27 korun za euro v roce 2017

Graf 6: Měnový kurz USD/EUR

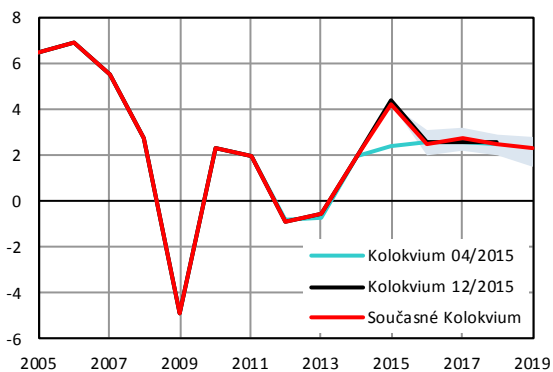
Měnový kurz mírně nad 1,1 USD/EUR, budoucí vývoj ale značně nejistý

Graf 7: Hrubý domácí produkt

reálný růst v %

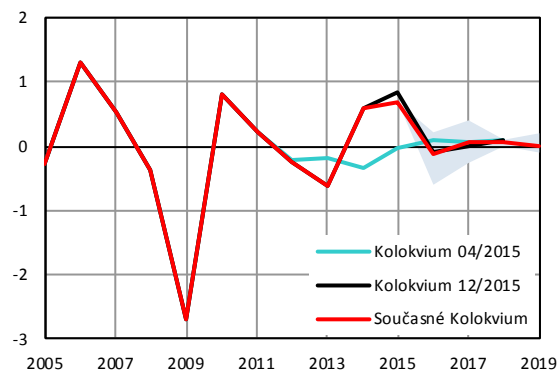
Shoda názorů na růst HDP okolo 2,5 %

Graf 8: Příspěvek změny zásob k růstu HDP

p. b.

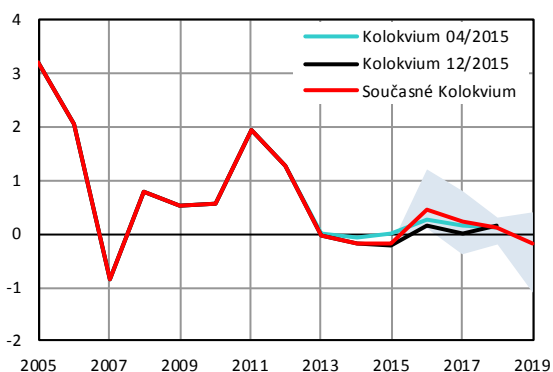
Zanedbatelný příspěvek změny zásob k růstu HDP

Graf 9: Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP

p. b.

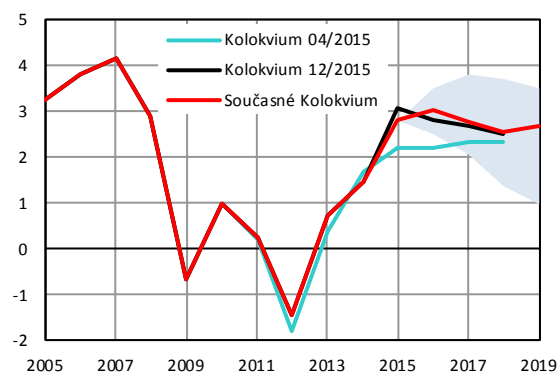
Pozvolna se snižující příspěvek čistých vývozů k růstu HDP

Graf 10: Spotřeba domácností

reálný růst v %

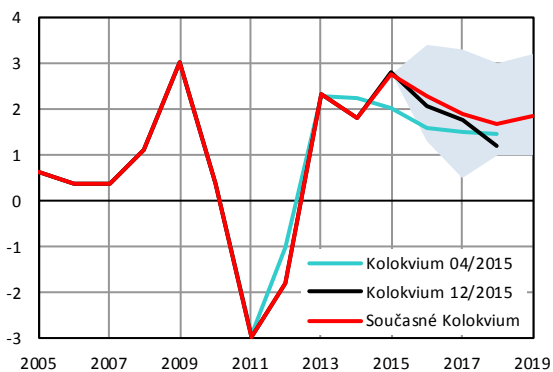
Pokračování solidního růstu spotřeby domácností

Graf 11: Spotřeba vlády

reálný růst v %

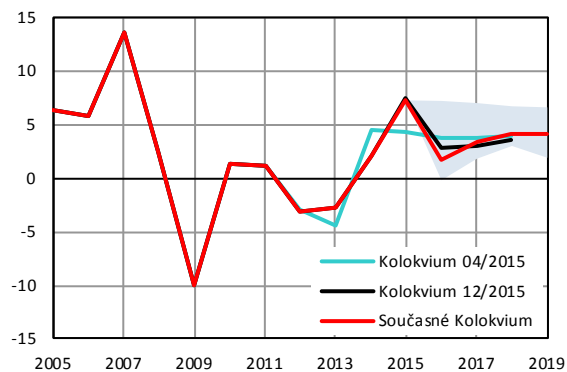
Umírněný růst spotřeby vlády

Graf 12: Tvorba hrubého fixního kapitálu

reálný růst v %

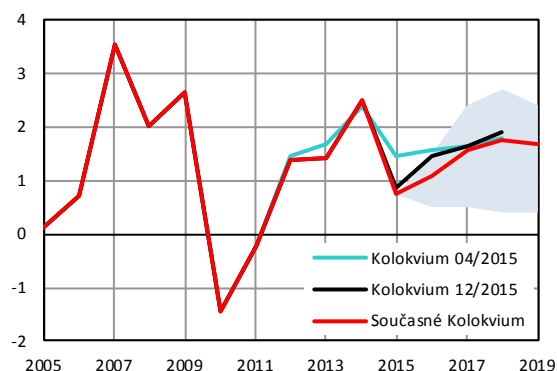
Zpomalení růstu investic v roce 2016 vlivem průběhu čerpání z fondů EU

Graf 13: Deflátor HDP

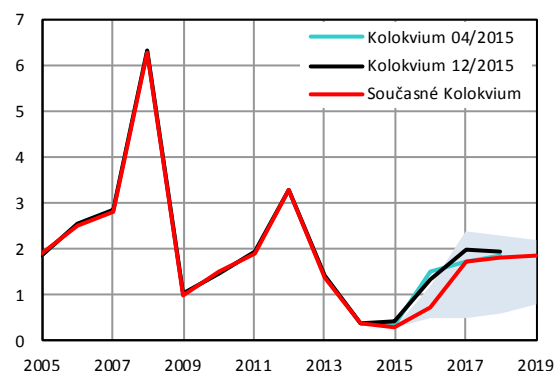
růst v %

Růst deflátoru HDP pod 2 %

Graf 14: Průměrná míra inflace

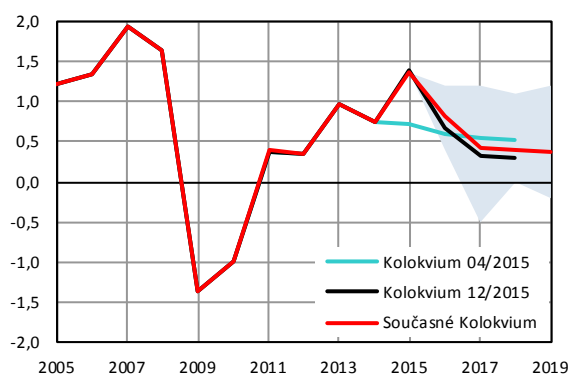
v %

Inflace velmi nízká, zejména pak v roce 2016

Graf 15: Zaměstnanost (VŠPS)

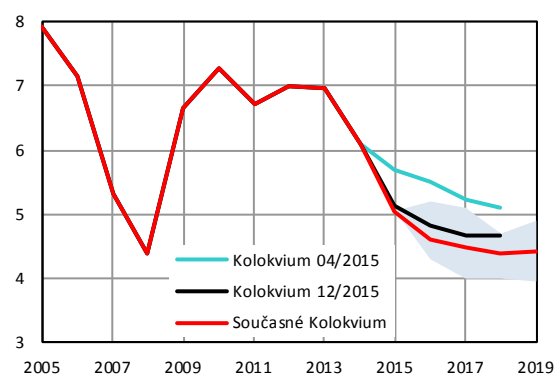
růst v %

Růst zaměstnanosti v celém horizontu prognóz

Graf 16: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)

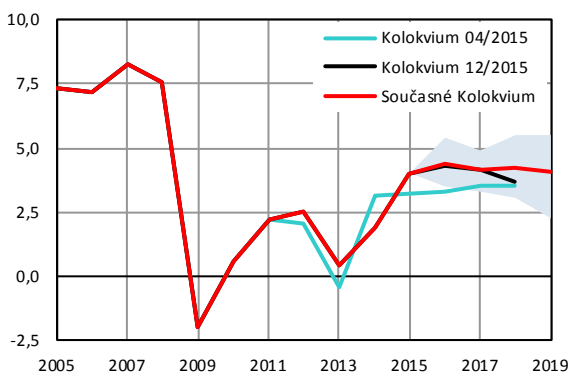
v %

Další posun predikcí směrem dolů

Graf 17: Mzdy a platy (domácí koncept)

nominální růst v %

Tempo růstu objemu mezd a platů mírně nad hranicí 4 %

Graf 18: Běžný účet platební bilance

v % HDP

Běžný účet platební bilance v přebytku

